

Wymagania edukacyjne z **geografii** dla uczniów klasy **V szkoły podstawowej**
uwzględniające zmiany w **podstawie programowej z 2024 r.**
Opracowała: **Monika Magiera**

WYMAGANIA NA OCENĘ ŚRÓDROCZNĄ:

ocena celująca:

UCZEŃ: stosuje skalę map do rozwiązywania praktycznych zadań, przygotowuje prezentację o dowolnym krajobrazie Polski (innym niż w podręczniku), przygotowuje hasła reklamowe zachęcające do podróży w dowolną strefę klimatyczno – roślinną, spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, wykonuje zadania, wyszukuje dodatkowe informacje i ciekawostki, rozwiązuje zadania problemowe, nietypowe,

ocena bardzo dobra:

UCZEŃ: wyjaśnia pojęcie geografia, definiuje szerokość i długość geograficzną, opisuje cechy południków i równoleżników, odczytuje położenie punktu na mapie, odczytuje informacje z mapy fizycznej Polski, korzysta ze skali mapy, odczytuje wysokość bezwzględną, określa za pomocą rysunku poziomicowego stromiznę stoku, wskazuje na mapie formy ukształtowania powierzchni, określa trasy wypraw geograficznych, przedstawia główne cechy krajobrazów Polski, nazywa i wskazuje na mapie przykładowe krainy, omawia wpływ gospodarki człowieka na zmiany w krajobrazie, rozpoznaje krajobrazy krain w opisach, opisuje zwyczaje i tradycje danej krainy geograficznej, opisuje najważniejsze obiekty danego regionu, omawia przyczyny rozwoju Górnego Śląska, omawia znaczenie gospodarcze Wyżyny Lubelskiej, porównuje krajobraz Warszawy i innych miast, wskazuje przykłady ingerencji człowieka w środowisko

ocena dobra:

UCZEŃ: definiuje pojęcia: środowisko przyrodnicze i geograficzne, bieguny, równik, południk zerowy, 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe, stosuje legendę mapy, wyjaśnia do czego służy skala, wskazuje w terenie główne kierunki geograficzne, orientuje mapę okolic szkoły, omawia położenie kontynentów i oceanów na mapie i względem siebie, określa cechy charakterystyczne dla danego pasa rzeźby, wskazuje główne surowce mineralne wydobywane w rejonie Górnego Śląska, określa różnorodność funkcji Warszawy, wskazuje czynniki rozwoju stolicy, wskazuje w terenie obiekty antropogeniczne i naturalne

ocena dostateczna:

UCZEŃ: podaje źródła wiedzy geograficznej, wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk zerowy, 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe, nazywa elementy mapy, wymienia elementy krajobrazu, nazywa pasy rzeźby w Polsce, nazywa i omawia typy krajobrazów, wymienia cechy zabudowy wielkiego miasta, wymienia miasta wchodzące w skład Górnego Śląska

ocena dopuszczająca:

UCZEŃ: wskazuje na mapie półkule północną i południową, wschodnią i zachodnią, wymienia elementy legendy, nazywa główne kierunki geograficzne, wymienia nazwiska wielkich odkrywców, wymienia kontynenty i oceany, wymienia formy ukształtowania powierzchni, wymienia cechy miast przemysłowych, wymienia produkty rolne charakterystyczne dla Wyżyny Lubelskiej, określa położenie Warszawy

WYMAGANIA NA OCENĘ ROCZNĄ: /obejmują także wymagania na ocenę śródroczną/

ocena bardzo dobra:

UCZEŃ: wyjaśnia związek pomiędzy występowaniem stref oświetlenia Ziemi a zróżnicowaniem krajobrazowym świata, uzasadnia wpływ warunków klimatyczno-krajobrazowych na życie człowieka w lesie równikowym, lasach strefy umiarkowanej, na sawannach i stepach, na pustyniach lodowych i gorących, porównuje krajobraz śródziemnomorski z innymi poznanymi krajobrazami, porównuje gospodarkę leśną Kanady i Rosji, ocenia warunki życia ludności w tundrze, Himalajach

ocena dobra:

UCZEŃ: podaje przykłady przystosowań organizmów do życia w lesie równikowym, nazywa i porównuje piętra lasu równikowego i lasu strefy umiarkowanej, wyjaśnia przyczyny występowania krajobrazów sawanna i stepów, porównuje warunki klimatyczne i krajobrazowe pustyń, omawia gatunki roślin i zwierząt żyjących na pustyniach, w krajobrazie śródziemnomorskim, w tajdze, w tundrze, w Himalajach, omawia rozwój rolnictwa i turystyki w klimacie śródziemnomorskim, omawia wpływ wieloletniej zmarzliny na budownictwo

ocena dostateczna:

UCZEŃ: omawia na przykładzie wykresu klimatogramu i map klimatycznych cechy i zasięg klimatu równikowego, cechy klimatu umiarkowanego, cechy klimatu zwrotnikowego, cechy klimatu śródziemnomorskiego

ocena dopuszczająca:

UCZEŃ: odczytuje z klimatogramu wartość temperatury i opadów w klimacie równikowym, w klimacie umiarkowanym, na sawannach i stepach, w klimacie zwrotnikowym, w klimacie śródziemnomorskim, w tajdze, w tundrze, wskazuje jak zmienia się klimat i krajobraz wraz ze wzrostem wysokości n.p.m.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów: sprawdziany po dziale, testy, kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe i inne prace (np. prezentacje, doświadczenia, plakaty).

Ucniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną mają dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych zgodnie z zapisem w opinii z PPP. Szczegółowe warunki dostosowywania wymagań edukacyjnych są opracowywane dla każdego ucznia indywidualnie.

Warunki otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana tylko wtedy, gdy:

- *Otrzymane przez niego oceny cząstkowe niejednoznacznie wskazują na konkretny poziom wiedzy, a zatem możliwe jest zakwalifikowanie jego umiejętności zarówno do oceny przewidywanej, jak i wyższej.*
- *Uczeń był obecny na wszystkich obowiązkowych formach sprawdzania wiedzy, czyli: pisał wszystkie sprawdziany, kartkówki, testy i inne prace pisemne lub odpowiadał ustnie i otrzymał z nich ocenę. W przypadku nieobecności, uczeń napisał/wykonał zaległą pracę w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Brak zaliczenia którejkolwiek z form sprawdzania wiedzy może być podstawą do odmowy.*
- *Uzyskiwane przez niego niesatysfakcjonujące go oceny były poprawiane w terminie. Nie dopuszcza się pisania zaległego sprawdzianu/testu/itp. lub poprawiania oceny po terminie, pod koniec okresu, po uzyskaniu informacji o przewidywanej ocenie*
- *Prowadzi zeszyt i regularnie odrabia zadawane zadania domowe.*

Tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

1. Po otrzymaniu informacji o przewidywanej ocenie uczeń (lub jego rodzic/prawny opiekun) składa nauczycielowi chęć ubiegania się o ocenę wyższą. Nauczyciel sprawdza, czy uczeń spełnia warunki formalne, tj.: brał udział we wszystkich formach sprawdzania wiedzy lub napisał je w wyznaczonym terminie, czy uczeń poprawiał oceny zgodnie z określonym terminem, czy oceny cząstkowe niejednoznacznie pozwalają określić poziom wiedzy, czy prowadzi regularnie zeszyt, czy odrabiał prace domowe, czy uczeń skorzystał ze wszystkich oferowanych form pomocy np. zajęć dodatkowych.

2. Nauczyciel informuje ucznia o formie sprawdzenia wiedzy (np. test końcoworoczny, wypowiedź ustna). Przekazywana jest informacja o terminie zaliczenia (ustalona indywidualnie, ale przed radą klasyfikacyjną).

3. Uczeń przystępuje do wskazanych przez nauczyciela form sprawdzających wiedzę (np. test, odp. usta). w terminie ustalonym przez nauczyciela.

4. Po sprawdzeniu wiedzy ucznia nauczyciel podejmuje decyzję o ewentualnym podniesieniu oceny.

5. Decyzja jest ostateczna i przekazywana uczniowi i rodzicowi/prawnemu opiekunowi nie później niż w dniu wpisywania do dziennika ocen ostatecznych zgodnie z corocznie opracowywanym harmonogramem.